

TRYGGHETSPLAN

Så arbetar vi med likabehandling och motverkande av diskriminering och kränkande behandling på Annaskolans fritidshem och grundskola

Innehållsförteckning

Bakgrund	4
Vår vision	4
Tydliga roller	4
Information om trygghetsarbetet	5
Barn och elevers delaktighet i trygghetsarbetet	5
Barn och elevers rättighet till stöd när någon känner sig kränkt	6
Rutiner för hantering av kränkningsärenden	6
Arbetsgång vid misstänkt kränkande behandling mellan elever.	6
Arbetsgång vid misstänkt kränkning från vuxen mot elev	7
Föregående läsårs trygghetsplan - Återkoppling	8
Aktuell trygghetsplan	9
Kartläggningsmetod	9
Kartläggningsresultat och åtgärder	10
Utvärdering av årets trygghetsplan	11
Metod/aktivitet	11
BILAGOR	12
Tydliggörande av begrepp och definitioner	12
Mål och konkreta åtgärder för att förebygga diskriminering och främja lika rättigheter och möjligheter	13
Kön/genus	13
Könsövergripande identitet eller uttryck	13
Etnisk tillhörighet	14
Religion eller annan trosuppfattning	14
Funktionsvariation	14
Sexuell läggning	15
Ålder	15
Förebyggande kränkande behandling/handlingsplan	15

Om elev kränkt annan elev	16
Om personal kränkt elev.....	17
Om elev kränkt personal.....	17
Om personal kränkt personal.....	17

Bakgrund

En likabehandlingsplan (enligt 3 kap. 16 § diskrimineringslagen (2008:567)) och en plan mot kränkande behandling (enligt 6 kap. 8 § skollagen (2010:800)) ska upprättas, följas upp och ses över under medverkan av barnen/eleverna vid den verksamhet för vilken planen gäller. Denna **trygghetsplan** omfattar plan mot kränkande behandling och likabehandlingsplan. Planen upprättas varje läsår.

Vår vision

På Annaskolan ska alla känna sig betydelsefulla och trygga. Vi ser människors olikheter som berikande. Alla ska ges förutsättningar att utveckla sin förmåga att möta andra med respekt och tolerans. Alla ska känna ”jag är bra och jag duger som jag är”.

Tydliga roller

Huvudmans ansvar

- Huvudmannen är ansvarig för att det upprättas en plan för de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever och att dessa genomförs.
- Huvudmannen är ansvarig för att personalen fullgör sina skyldigheter enligt lag.
- Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheter kring anmäld kränkning.

Rektors ansvar

- I verksamheten är rektor ansvarig för att en plan upprättas och åtgärder/aktiviteter genomförs.
- En rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig blivit utsatt för kränkande behandling är skyldig att anmäla detta till huvudmannen.
- Rektor är skyldig att personal, barn/elever och vårdnadshavare känner till trygghetsplanen.
- Rektor är skyldig att årligen upprätta, utvärdera och utveckla en plan i samverkan med personal, barn/elever och informera vårdnadshavare.
- Rektor är skyldig att dokumentera misstänkt kränkning och vidtagna åtgärder

Personalens ansvar

- Följa trygghetsplanen.
- Vid kännedom om kränkande behandling anmäla detta till rektorn.
- Dokumentera misstänkt kränkning och vidtagna åtgärder

Barn och elevers informella ansvar

- Berätta för vuxen om misstänkt kränkande behandling.
- Följa ordningsreglerna och bemöta andra elever på ett respektfullt sätt.

Information om trygghetsarbetet

Mål: Alla anställda, barn/elever och vårdnadshavare känner till Trygghetsplanen och de lagar som ligger till grund för planen.

Aktiviteter för att nå målen:

Aktivitet	Tidpunkt	Ansvar
Rektor går igenom trygghetsplanen med all personal	Före 30/9	Rektor
Trygghetsplanen finns på Annaskolans hemsida samt på Schoolsoft	Vid terminsstart och i samband med upprättandet	Kansli
Elever informeras om Trygghetsplanen	Under värdegrundsveckan/ första skolveckan varje läsår.	Ansvarig pedagog
Utvärdering	Vecka 40	Rektor

Barn och elevers delaktighet i trygghetsarbetet

Mål: Eleverna ska vara delaktiga i skolans trygghetsarbete

Aktiviteter för att nå målen:

Aktivitet	Tidpunkt	Ansvar
Klasslärare/fritidshems-personal går igenom och diskuterar Trygghetsplanen med eleverna/barnen	Under värdegrundsveckan/första skolveckan efter sommarlovet	Ansvarig pedagog
Klasslärare/fritidshems-personal går igenom och diskuterar ordningsregler med eleverna/barnen	Under värdegrundsveckan/första skolveckan efter sommarlovet	Ansvarig pedagog
Trygghetsplanen och ordningsregler tas upp på elevråd.	Årets första elevråd	Rektor
Uppföljning	Ca vecka 40	Rektor

Barn och elevers rättighet till stöd när någon känner sig kränkt

Mål: Eleven får och känner stöd när hen känner sig kränkt

Aktiviteter för att nå målen:

Aktivitet	Tidpunkt	Ansvar
En trygghetsgrupp bestående av pedagog, rektor och en elevrepresentant.	Träffas två gånger/termin och vid behov	Rektor
Eleven kan vända sig till skolpersonal, rektor eller förälder som i sin tur vänder sig till lärare/rektor.	Omgående vid behov	All personal
När ett ärende kommer till personalens kännedom inleds skyndsamt en utredning.	Senast följande dag efter att ärendet kommit till skolans kännedom	Rektor

Rutiner för hantering av kränkingsärenden

Trygghetsgrupp finns bestående av rektor och skolpersonal. När ett ärende kommer till vår kännedom inleder trygghetsgruppen en utredning. Utredningen bör inledas redan samma dag som ärendet inkommer eller senast nästkommande morgon. Gruppen beslutar vilka lärare som ansvarar för arbetet. Rektor har alltid yttersta ansvaret.

Arbetsgång vid misstänkt kränkande behandling mellan elever.

1. Vid misstanke om diskriminering, trakasserier, annan kränkande behandling eller misstänkt mobbing, kontaktar den som får kännedom en ansvarig pedagog och rektor samt trygghetsgruppen.
2. Trygghetsgruppen initierar utredning och samtal med berörda elever senast nästa skoldag. Rektor eller annan person ur trygghetsgruppen håller i samtalet. Viktigt att tänka på om eleven kan förhålla sig till enbart en person.
3. Samtalen ska leda till en överenskommelse om hur kränkande behandling ska stoppas.
4. Utredarna kontaktar berörda elevers vårdnadshavare i samband med utredning och uppföljningssamtal.
5. Om inte problemet upphör beslutar rektor hur fortsatta åtgärder vidtas med exempelvis polisanmälan.
6. Varje ärende dokumenteras och handläggningen utvärderas av ledningsgruppen.
7. Huvudmannen (stiftelsens styrelse) ska informeras av rektor om varje ärende.

Arbetsgång vid misstänkt kränkning från vuxen mot elev

1. Rektor informerar styrelsen och arbetet inleds för utredning.
Utredning ska påbörjas samma dag eller senast dagen efter det att frågan aktualiserats till rektor.
Om rektor är frånvarande ska styrelsen kontaktas.
Kontakt och information ska ges samma dag till vårdnadshavare.
2. Utredning genomförs av rektor med den berörda eleven tillsammans med styrelsen. Den vuxne som eleven anförtrott sig åt kan närvara som stöd till eleven. Samtal med berörd personal som informeras om rätten att anlita sitt fackliga ombud som stöd. Rektor kan stänga av berörd personal med omedelbar verkan under utredningen.
3. Samtalen ska dokumenteras, en bedömning och analys ska finnas med. Om bedömning görs ska en handlingsplan upprättas
4. Vårdnadshavare informeras om utrednings innehåll och informeras om den handlingsplan som upprättats.
5. Rektor tar i samråd med styrelsen ställning till om fackligt ombud ska informeras.
6. Utredningen, handlingsplaner och samtal dokumenteras.
7. Om utredningen visar att personal allvarligt kränkt en elev, sägs personalen upp från sin tjänst och rektor kan i samråd med ordförande göra en polisanmälan.
8. Om ingen uppsägning eller polisanmälan görs ska rektor följa upp ärendet med eleven och personalen var för sig, först två gånger med en veckas mellanrum och därefter en gång/månad så länge behovet kvarstår.
9. I det fall problemen inte löses av rektorn eller styrelse, kan barn/elev/vårdnadshavare vända sig till:
 - a. Barn- och elevombudet via ett [webbformulär](#) på [skolinspektionens](#) hemsida.
 - b. Diskrimineringsombudsmannen via deras [hemsida](#) eller e-postadress: do@do.se

Föregående läsårs trygghetsplan - Återkoppling

Sammanställning av identifierade problem-/riskområden, åtgärder och utfall i fjolårets plan enligt upplägget nedan.

Hela skolan

Problem/risk	Åtgärd	Utvärdering utfall	Fortsättning

Fritidshemmet

Problem/risk	Åtgärd	Utvärdering utfall	Fortsättning

F-klass – åk 5

Problem/risk	Åtgärd	Utvärdering utfall	Fortsättning

Åk 6-9

Problem/risk	Åtgärd	Utvärdering utfall	Fortsättning

Aktuell trygghetsplan

Kartläggningsmetod

Kartläggning och nulägesanalys görs kontinuerligt. För att identifiera eventuella problemområden/risker gällande trygghet och likabehandling på fritidshemmet och i grundskolan genomförs kartläggning och analys av nuläget. **Dessa ligger till grund för innehållet i läsårets trygghetsplan.**

Trygghetsplanen är ett levande dokument och kompletteras i takt med att problem-/riskområden identifieras och åtgärdas under läsåret.

Tillvägagångssätt för att identifiera om det finns otrygghet/diskriminering på skolan samt för att få en bild av vad som behöver förbättras:

Aktivitet	Tidpunkt	Ansvar
Planerade samtal och möten med elevråd/klassråd/personal	Klassråd 1 ggr/vecka Elevråd 2 ggr /termin APT 1 ggr/månad	Ansvarig pedagog Rektor Rektor
Frågeställningar kring trygghet och trivsel vid individuella utvecklingssamtal med elever och vårdnadshavare	1 ggr/termin, eller fler tillfällen vid behov	Ansvarig pedagog i grundskola och på fritidshem
Personal deltar i utvärdering och utformning av Trygghetsplanen	Förarbetsdagar i aug	All personal
Personliga samtal med eleverna angående trivsel och trygghet	Kontinuerligt	All personal
Eleverna svarar på enkät om de får den hjälp i undervisningen som de önskar samt trivsel och trygghet	Minst 4 ggr/läsår	Rektor Ansvarig personal
Trygghetsvandring med barn och elever på fritidshemmet och i skolan	1 ggr/termin	Ansvarig pedagog i grundskola och på fritidshem
Enkät till vårdnadshavare	1 ggr/ läsår	Rektor
Granskning av rapporterade kränkningar och vidtagna åtgärder ska dokumenteras (och diarieföras)	Vid aktuellt ärende samt	Rektor EHT

Kartläggningsresultat och åtgärder

Beskrivning av identifierade problem-/riskområden, åtgärder och ansvarsfördelning i årets trygghetsplan görs enligt upplägget nedan.

Hela skolan

Problemområde/risk	Åtgärd - konkret	Ansvariga

Fritidshem

Problemområde/risk	Åtgärd - konkret	Ansvariga

F-klass – åk 5

Problemområde/risk	Åtgärd - konkret	Ansvariga

Åk 6-9

Problemområde/risk	Åtgärd - konkret	Ansvariga

Utvärdering av årets trygghetsplan

Läsårets trygghetsplan följs upp under läsåret men utvärderas och avslutas i samband vid övergången till nästkommande läsår, då nya läsårets trygghetsplan upprättas.

Metod/aktivitet

Aktivitet	Tidpunkt	Ansvar
Elevenkät	Vårterminen	Rektor, ansvarig pedagog
Föräldraenkät	Vårterminen	Rektor
Utvärdering	Juni-Augusti	Rektor, skolpersonal

Sammanställning av läsårets identifierade problem-/riskområden, åtgärder, utvärderingar och planerade fortsättningar görs enligt upplägget nedan.

Hela skolan

Problem/risk	Åtgärd	Utvärdering	Fortsättning

Fritidshemmet

Problem/risk	Åtgärd	Utvärdering	Fortsättning

F-klass – åk 5

Problem/risk	Åtgärd	Utvärdering	Fortsättning

Åk 6-9

Problem/risk	Åtgärd	Utvärdering	Fortsättning

Resultat av årets utvärdering

- Utgör underlag/inledningen i nästkommande läsårs trygghetsplan
- Redovisas i skolans kvalitetsredovisning

BILAGOR

Tydliggörande av begrepp och definitioner

Diskrimineringslagen ska motverka diskriminering på grund av:

- kön
- könsöverskridande identitet eller uttryck
- etnisk tillhörighet
- religion eller annan trosuppfattning
- funktionshinder
- sexuell läggning
- ålder

Direkt diskriminering: Innebär att barn/elev blir orättvis behandlad eller missgynnad på grund av kön, etniska tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder, ålder eller köns överskridande uttryck.

Indirekt diskriminering: Tillämpandet av en bestämmelse som verkar neutral men som får diskriminerande effekt.

Trakasserier: Om någon uppträder kränkande mot barn/elev på grund av kön, etniska tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder, ålder eller köns överskridande uttryck.

Annan kränkande behandling: Ett uppträdande som, utan att vara trakasserier kränker ett barns eller en elevs värdighet, exempelvis våld, hot och utfrysning. Andra exempel på kränkande behandling är nedsättande ryktesspridning, förlöjliganden ironi. Kränkningar kan ske på olika sätt. Det kan även vara att en person upprepade gånger blir retad för hur den ser ut, att den är blyg eller annorlunda.

Annan kränkande behandling kan också vara tyst genom att en person inte får vara med eller att andra himlar med ögonen när denne säger något. Det finns även kränkningar som är brottsliga handlingar, såsom olaga hot, misshandel och ofredande. Mobbning är annan kränkande behandling.

Det finns vidare beteenden som av en elev kan uppfattas som kränkande men som är en befogad tillrättavisning, som har till syfte att upprätthålla ordning och god miljö. Detta är inte förbjudet i barn- och elevskyddslagen.

En elev får inte utsättas för repressalier på grund av att den anmält eller påtalat att någon handlat i strid mot lagen eller att den medverkat i någon utredning enligt denna lag.

Mål och konkreta åtgärder för att förebygga diskriminering och främja lika rättigheter och möjligheter

Kön/genus

Mål: Ingen blir diskriminerad eller kränkt på grund av sin könstillhörighet. Vi är en skola där jämställdhet är en självklarhet och där jämställdhet genomsyrar verksamheten. Alla pedagoger strävar efter att elever får lika mycket talutrymme och behandlas lika i klassrummet.

Främjande aktiviteter:

Aktiviteter	Tidpunkt	Ansvar
Personalen är genusmedveten i sin pedagogiska planering och motverkar traditionella könsmonster	Kontinuerligt	All personal
Aktiviteter, utflykter, friluftsdagar och månadsfester, utformas så att alla elever kan delta	Kontinuerligt	All personal
Personalen fördelar talutrymmet i klassrummet	Kontinuerligt	Ansvarig pedagog
Vi arbetar med identitet, jämställdhet, relationer i alla situationer som är aktuella vid undervisningen t ex diskussioner om film, böcker, reklam, familjer mm.	Diskussioner om kön och genus tas upp kontinuerligt i olika situationer.	Ansvarig pedagog

Könsövergripande identitet eller uttryck

Mål: Ingen ska bli diskriminerad eller kränkt pga. könsöverskridande identitet eller uttryck.

Främjande aktiviteter:

Aktiviteter	Tidpunkt	Ansvar
Diskussioner med elever om allas lika värde	Integrerat i all undervisning, sker kontinuerligt	All personal

Etnisk tillhörighet

Mål: Alla har samma rättigheter, oavsett etnisk tillhörighet

Främjande aktiviteter:

Aktiviteter	Tidpunkt	Ansvar
Diskussioner i undervisningen som ökar elevernas förståelse för varandra	Integrerat i all undervisning	Ansvarig pedagog
I all undervisning, lära om andra länder och dess traditioner samt minoriteter i Sverige och deras traditioner	I samband med att eleverna läser om Sverige, Europa och världen.	Ansvarig pedagog
Elever med annat modersmål erbjuds modersmålsundervisning	Vid behov	Rektor

Religion eller annan trosuppfattning

Mål: Alla har samma rättigheter, oavsett religion eller annan trosuppfattning.

Främjande aktiviteter:

Aktiviteter	Tidpunkt	Ansvar
Diskussioner i undervisningen som ökar elevernas förståelse för varandra. Se olikheter i andras religioner som en tillgång.	Integrerat i all undervisning	Ansvarig pedagog
I undervisningen lära om andra länder religioner och traditioner	I samband med religionsundervisningen	Ansvarig pedagog
Servera maträtter som alla kan äta oavsett religion, vid skolans gemensamma aktiviteter	Vid samtliga tidpunkter när dessa aktiviteter sker	All personal

Funktionsvariation

Mål: Alla har samma rättigheter och möjligheter oavsett funktionsnedsättningen. Alla elever och personal med en funktionsvariation ska känna sig trygga i mötet med andra elever och vuxna.

Främjande aktiviteter:

Aktiviteter	Tidpunkt	Ansvar
Vi utgår från elever med funktionshinder när aktiviteter planeras	Vid planering av verksamheten	All personal

Skollokalerna ska vara utrustade med nödvändiga hjälpmedel ex. hörslingor	Planera ev. förändringar om behov finnes när ny elev anländer	Rektor
Undervisningen ska var anpassad för att fungera för elever med funktionsnedsättning	Under hela skoldagen	Ansvarig pedagog
Personalen använder sig av pedagogiska hjälpmedel om behovet finns	Under hela skoldagen	All personal

Sexuell läggning

Mål: Ingen ska känna sig diskriminerad eller kränkt pga. sexuell läggning.

Främjande aktiviteter:

Aktiviteter	Tidpunkt	Ansvar
Diskussioner i undervisningen som ökar elevernas förståelse för varandra	I all undervisning	Ansvarig pedagog

Ålder

Mål: Ingen ska bli diskriminerad eller kränkt på grund av sin ålder.

Främjande aktiviteter:

Aktiviteter	Tidpunkt	Ansvar
Vid planering av all undervisning ska personal uppmärksamma att t.ex. åldersgränser inte utesluter någon från verksamheten	Vid planering av verksamheten	All personal

Förebyggande kränkande behandling/handlingsplan

Mål: Alla elever känner trygghet i skolan med varandra och vuxna, känner trygghet på området och närmiljön.

Främjande aktiviteter:

Aktiviteter	Tidpunkt	Ansvar
Alla vuxna på skolan har ansvar för alla elever	Under hela dagen	All personal

Kartläggning av skolgård/närområdet	Två gånger/ läsår. Senast vid höstlovet och påsklovet	Skyddsombud Trygghetsgrupp
All personal lyssnar aktivt på eleven och tar deras åsikter/ tankar på allvar. För fram elevens åsikter till berörd personal, arbetslag	Alltid	All personal
Eleverna i åk F-6 har bestämda platser i klassrum och under lunch	I samband med skolstarten. Revideras vid behov	Ansvarig pedagog
Personal gör lagindelningar och gruppinledningar, ex vid lektioner i musik, slöjd, bild och idrottsaktiviteter.	Ansvarig personal ser till att gruppindelningar sker på ett schysst sätt.	Ansvarig pedagog
Representanter för elevrådet (1 per årskurs)	Utses före första elevrådet	Ansvarig pedagog
Elevrådet framför förslag till gemensamma aktiviteter för skolan och för vidare till rektor	Under läsårets elevrådsmöten	Rektor för fram förslaget till kollegiet Ansvariga pedagoger
Pedagogen tar ansvar för att det är arbetsro i klassrummet	Kontinuerligt	All personal
All personal är väl bekant med skolans förtroendedokument samt ordningsregler och är konsekventa i sitt handlande	Kontinuerligt	All personal
Elever och personal gör kartläggning över promenader till och från idrottslektioner	Terminsstart	Ansvarig personal

Om elev kränkt annan elev

Om du som elev blir illa behandlad tala med en vuxne på skolan som du känner förtroende för eller vänd dig till rektor eller kurator och berätta vad du upplevt. Du som förälder kan vända dig till personalen eller rektor på skolan. Du kan också berätta om du ser att annan elev på skolan far illa. Det viktiga är att du berättar.

Om personal kränkt elev

Om du som elev blir illa behandlad eller kränkt av en vuxen/personal, tala med någon annan vuxen/personal på skolan som du känner förtroende för och /eller berätta för dina föräldrar. Du kan också vända dig till rektor, kurator eller skolsyster.

Om elev kränkt personal

Om du som personal blir illa behandlad eller kränkt av en elev ska du vända dig till rektor.

Om personal kränkt personal

Om du som personal blir illa behandlad eller kränkt av annan personal, tala med rektor eller annan personal som du känner förtroende för. Du kan också vända dig till skyddsombud, styrelse eller skolsköterska.